

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Tom Poes, verzin een list voor inpassing nieuwe tech in bestaand systeem

Graaf, T.J. de

Citation

Graaf, T. J. de. (2019). Tom Poes, verzin een list voor inpassing nieuwe tech in bestaand systeem. *Computerrecht*, 2019(2), 77. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/79483>

Version: Publisher's Version

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/79483>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Tom Poes, verzin een list voor inpassing nieuwe tech in bestaand systeem

Computerrecht 2019/49

Editorial

E-commerce, cloud, cryptocurrencies, smart contracts en kunstmatige intelligentie. Het is een greep uit de grabbelton van nieuwe technologieën die moeten worden ingepast in ons vermogensrechtelijk systeem. Door juristen wordt daar verschillend op gereageerd. Een enkeling is van het type ‘computer says no’.¹ Gechargeerd gezegd vindt hij al gauw dat de nieuwe technologie niet past in het bestaande systeem en er nieuwe wetgeving moet komen. Tegen die benadering richt zich dit editorial. Nieuwe wetgeving maken is immers tijdrovend, terwijl de rechtspraak in de tussentijd in de kou staat. Nieuwe wetgeving maken is ook vaak onnodig. We hebben immers zulke fraaie tools in onze juridische gereedschapskist waarmee we inpassingsproblemen te lijf kunnen gaan. Ik noem er een aantal.

Het ligt het meest voor de hand voorbeelden uit de parlementaire geschiedenis door te trekken. Als in de wet staat dat een ingebrekestelling schriftelijk moet zijn (art. 6:82 BW) en in de parlementaire geschiedenis dat daaronder ook een telegram en telexbericht wordt verstaan, dan is het logisch dat onder een ingebrekestelling ook “een langs elektronische weg verzonden aanmaning” kan worden begrepen.² Een e-mail is namelijk een technologische opvolger van de fax en die van het telegram, etc.

Ook kunnen bepalingen worden geschakeld en overeenkomsten gemengd. Hoewel de koop- en huurtitels geschreven zijn voor zaken, kan een auteursrecht op software worden gekocht (art. 7:47 BW) en SaaS worden gehuurd (art. 7:201 BW).³ En als iets niet zo goed past, kunnen meerdere regelingen naast elkaar worden toegepast (art. 6:215 BW) en plooiën worden gladgestreken met de in vrijwel elke schakelbepaling opgenomen tournure ‘voor zover de aard van het recht zich daartegen niet verzet’.

Als de wettekst niet zo duidelijk in een oplossing voorziet, kan altijd nog worden gezocht naar een oplossing die “in het stelsel van de wet past en aansluit bij de wél in de wet geregelde gevallen”⁴ waarbij op zoek wordt gegaan naar de ratio van de betreffende regeling, een functionele vergelijking⁵ wordt gemaakt en alsnog iets passends wordt gevonden. Zo weten we inmiddels dat verbintenisrechtelijk gezien de aanschaf van standaardsoftware onder bepaalde voorwaarden onder de kooptitel valt⁶ en de fysieke verschijningsvorm van een bitcoinwallet goederenrechtelijk gezien wellicht een waardepapier is.⁷

Dit alles neemt natuurlijk niet weg dat het omwille van de rechtszekerheid beter kan zijn wetgeving te wijzigen of dat voor sommige technologieën nieuwe wetgeving noodzakelijk of wenselijk is. Is dat niet zo en tot de tijd dat er nieuwe wetgeving is, moeten we creatief met de bestaande omgaan. Of, anders gezegd en om met Oliver B. Bommel te spreken: Tom Poes, verzin een list!

1 Bekend uit Little Britain, https://en.wikipedia.org/wiki/Computer_says_no.

2 Parl Gesch. Boek 6, p. 290 (MvA II) en *Kamerstukken I 2009/10*, 31358, E, p. 4 (nadere MvA).

3 J.L. Jonker & J.A. Bal, ‘Toepasselijkheid huurtitel 7.4 BW op IT’, *Computerrecht* 2015/124.

4 HR 30 januari 1959, ECLI:NL:HR:1959:AI1600, NJ 1959/548 (*Quint-Te Poel*).

5 R.E. van Esch, *Pecunia electronica non olet. Van gelijke behandeling van elektronisch geld met waardepapieren (oratie Leiden)*, Deventer: Kluwer 2001.

6 HR 27 april 2012, ECLI:NL:HR:2012:BV1301, CR 2012/154 (*De Beeldbrigade/Hulskamp*).

7 T.J. de Graaf, ‘De kwalificatie van bitcoins’, *NJB* 2019/2 (p. 6-18).